

“ร้องแจ๊ส” การบูรณาการกับการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยทักษิณ

RONGGENG: AN INTEGRATION WITH EDUCATIONAL ACTIVITY IN THAKSIN UNIVERSITY

ยงกฤต สายเนตร*

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา รวบรวมและเก็บบันทึกเพลงและการแสดง ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง และบูรณาการการสอนรายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทย และส่งเสริมให้นิสิตได้เรียนรู้ และได้มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ชุมชน ซึ่งเป็นการฝึกการทำงานร่วมกันระหว่างนิสิตสาขาดุริยางคศาสตร์กับนิสิตต่างสาขาวิชา และระหว่างนิสิตกับศิลปินพื้นบ้าน โดยการนำมาบูรณาการการสอนกับรายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทย รายวิชาในหลักสูตรดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ขั้นตอนในการศึกษา ผู้เขียนได้มีการให้นิสิตลงพื้นที่เก็บข้อมูล และออกไปศึกษาดนตรีร้องแจ๊สในสถานที่จริง ประกอบไปด้วยนิสิตจำนวน 40 คน แบ่งออกเป็น นิสิตสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ จำนวน 28 คน และนิสิตสาขาวิชาศิลปการแสดงที่สนใจในเนื้อหาวิชาและลงเรียนเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน 12 คน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้านี้ ด้านการเรียนการสอนเป็นการบูรณาการการเรียนที่ส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้และของชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาระบบการสร้างสรรคและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย และใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับชุมชน

คำสำคัญ: ร้องแจ๊ส / การเรียนการสอน / การบูรณาการ / องค์ประกอบของดนตรี

Abstract

The aims of this article are to study the history and collection of music and performance. In Libong sub-district, Kantang district, Trang province. As the objective of educational activity in which hand-on experienced in the community and have an experience in working with local artist, Ronggeng is integrated in the subject of musical art, Faculty of Art, Thaksin University. The objective of this subject is focus on local music, with the activities consisted on knowledge of local music, how to study local music, musical instrument, composition, lyrics, local performance, and style of local music in the view of social science. Regarding to the effective of teaching, pedagogy in this subject are lecture and hand-on experience are provided. Moreover, students who taking this subject will gain more knowledge on conduct research about music.

Data were collect via observation participation. Teacher and students together were go to collect the data in the community. There were 40 students participated in the study in which 28 from musical art, 12 from performance art whom enroll as selective subject.

In conclusion, this academic activity is enhancing the local art preservation which can lead to the sustainable of Thai art and wisdom. Moreover, this is a development of publish method for promoting Thai art and wisdom, promoting how to do research on art. Last but not least, this considered as an effective method for promoting knowledge on local art with an interprofessional activity with the community.

KEYWORDS: Ronggeng / educational / Integration / Element of music

*อาจารย์, สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา, yongkrich@gmail.com**

บทนำ

รายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทยเป็นรายวิชาในหลักสูตรดุริยางคศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่เน้นให้นิสิตศึกษาลักษณะทางดนตรีพื้นบ้านไทย โดยการเรียนการสอน จะศึกษาถึงความรู้ทั่วไปของดนตรีพื้นบ้านและวิธีการศึกษาดนตรีพื้นบ้าน, เครื่องดนตรี, การประสมวงดนตรี, บทเพลงพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงพื้นบ้านและลักษณะดนตรีพื้นบ้านในแง่สังคมวิทยา

ทั้งนี้กระบวนการเรียนรายวิชาดังกล่าว ได้มีการสอนให้นิสิตเข้าใจถึงวิธีการและกระบวนการวิจัยทางด้านดนตรี ทั้งนี้การได้รับประสบการณ์ตรงจากผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ดนตรีพื้นบ้าน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังทำให้นิสิตเข้าใจถึงกระบวนการวิจัยดนตรีมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้มีการให้นิสิตออกไปศึกษานอกสถานที่จริง โดยเฉพาะการศึกษาดนตรีพื้นบ้านไทยภาคใต้ ประเภทร้องแฉ่ง ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านท้องถิ่นภาคใต้ที่นับวันเหลืออยู่ไม่กี่คณะที่ยังคงทำการแสดงอยู่ โดยเฉพาะดนตรีพื้นบ้านร้องแฉ่ง ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของวงดนตรีร้องแฉ่ง รวบรวมและเก็บบันทึกเพลงและการแสดงดนตรีพื้นบ้านร้องแฉ่ง ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
2. บูรณาการการสอนรายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทย และส่งเสริมให้นิสิตได้เรียนรู้และได้มีประสบการณ์ในการเรียนรู้ชุมชน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้อยู่หมายถึง นิสิตที่เรียนรายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทย โดยผู้เขียนเป็นอาจารย์ประจำรายวิชาและเป็นผู้สอนในรายวิชาดังกล่าว ตามหลักสูตรของสาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ หลักสูตรดุริยางคศาสตร์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้างนี้ หมายถึง คณะร้องแฉ่งที่ยังคงทำการแสดงอยู่ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ที่นิสิตลงพื้นที่เก็บข้อมูลและจัดโครงการเพื่อนำเสนอผลงานภาคสนาม ซึ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มนักดนตรีและนางรำ
2. กลุ่มผู้ชมการแสดง
3. กลุ่มชาวบ้านในพื้นที่

วิธีการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้เขียนมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ผู้เขียนออกแบบแผนการสอนในรายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทย รหัสวิชา 0604213 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ให้สอดคล้องกับการส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้และของชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการพัฒนาระบบการสร้างสรรค์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้จากกระบวนการวิจัย และใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับชุมชน

2. กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตเมื่อนิสิตเรียนและทำกิจกรรมตามที่ได้เขียนได้ออกแบบไว้ รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.2 การเรียนการสอนทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวกับทางด้านดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ตามแผนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.3)

2.3 มอบหมายให้นิสิตลงพื้นที่เก็บข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2.4 ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแนวทางในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

2.5 ให้นิสิตฝึกการถอดบทเพลงพื้นบ้าน การเขียนเอกสารโครงการและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอผลงานภาคสนามในพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

2.6 ให้นิสิตนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ ประเมินผล สรุปผล และจัดทำรูปเล่มรายงาน

3. วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผล

4. ถอดองค์ความรู้ การบูรณาการการสอนกับการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในรายวิชาละครสำหรับเด็กและเยาวชน

5. สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษา

1. การให้นิสิตลงพื้นที่เก็บข้อมูลสามารถบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนได้

นิสิตสามารถเรียนรู้ เข้าใจ ในหลักการ และนำความรู้และหลักการเชิงทฤษฎีที่ได้ในเรียนในห้องเรียนมาบูรณาการปรับใช้ เช่น การเก็บข้อมูลวิจัยโดยการลงพื้นที่จริง การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การมีส่วนร่วมกันกับชุมชน ทำให้นิสิตมีทักษะในการวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์มากขึ้น

2. ส่งเสริมการเรียนรู้จากกระบวนการวิจัยได้

ในการศึกษาภาคสนามครั้งนี้ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา ซึ่งนิสิตได้ใช้ทฤษฎีดังกล่าวในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม การตรวจสอบข้อมูล การวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การบันทึกโน้ตเพลง สรุปและการนำเสนอเป็นรูปเล่มรายงาน ตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การเรียนรู้ขั้นตอนการเตรียมการก่อนออกภาคสนาม

2.1.1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิสิตได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

1. เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดตรัง เกี่ยวกับลักษณะที่ตั้ง ประวัติความเป็นมา การปกครอง การประกอบอาชีพ ศาสนา การแต่งกาย ภาษา และลักษณะครอบครัว
2. ข้อมูลเกี่ยวกับดนตรีร้องเงี้ยว ได้แก่ ประวัติของดนตรี เครื่องดนตรี ระบบเสียง บทบาทหน้าที่ของดนตรีร้องเงี้ยว ในจังหวัดตรัง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีทางด้านดนตรีชาติพันธุ์วิทยา (Ethnomusicology)

2.1.2 กลุ่มบุคคลผู้ให้ข้อมูล

เมื่อนิสิตได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยและการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นแล้วนั้น นิสิตได้ฝึกหากลุ่มบุคคลผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญ สรุปมีดังนี้ คือ หัวหน้าวงดนตรีร้องเงี้ยว คณะตารับง, ผู้อำนวยการโรงเรียนเกาะลิบง, ผู้ใหญ่บ้านเกาะลิบง, ผู้ปกครองของนิสิตที่อาศัยอยู่ในบ้านเกาะลิบงและชาวบ้านในพื้นที่เกาะลิบง

2.1.3 การเลือกพื้นที่ในการลงภาคสนาม

การศึกษาครั้งนี้ได้เลือก ดนตรีร้องเงี้ยว ในพื้นที่ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เนื่องจากในพื้นที่เกาะลิบง เหลือคณะร้องเงี้ยวเพียงคณะเดียวเท่านั้น จากการสอบถามเบื้องต้นก็ยังไม่มีความสนใจที่จะสืบทอดวัฒนธรรมการเล่นดนตรีร้องเงี้ยวเลย รวมถึงมีนิสิตที่ลงเรียนในรายวิชามีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวจึงง่ายแก่การติดต่อประสานงานและการให้ข้อมูลจากคนในชุมชน

2.2 การเรียนรู้ขั้นตอนดำเนินการเก็บข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Work) คือการเก็บข้อมูลที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โดยใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนาม

ภาพที่ 1 นิสิตกำลังทำการเข้าสัมภาษณ์นักดนตรีและนักแสดงเพื่อเก็บข้อมูล
ที่มา : ยงกฤต สายเนตร

2.3 การเรียนรู้ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

นิสิตได้ใช้วิธีเก็บข้อมูลและนำมาถอดความร่วมกันในห้องเรียน และนำเอาบทเพลงมาวิเคราะห์ ด้านคุณลักษณะเฉพาะทางด้านดนตรี โดยในช่วงแรกของการเรียนจะเน้นการเก็บข้อมูลจากเอกสาร จากนั้นจึงเก็บข้อมูลภาคสนามและหากข้อมูลไม่เพียงพอก็จะทำการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม มีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลหลังจากที่รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเสร็จแล้ว จึงนำข้อมูลมาเรียง สรุปรูป และวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมด

3. ได้ข้อมูลประวัติความเป็นมาและวิเคราะห์องค์ประกอบและรูปแบบของดนตรีรวมถึงการรวบรวมและเก็บบันทึกเพลงและการแสดง ดนตรีพื้นบ้านร้องแฉ่ง “คณะสองพี่น้อง” ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ดังนี้

ความเป็นมาของร้องแฉ่งคณะสองพี่น้อง (ร้องแฉ่งตารีบง) ได้ก่อตั้งมานานมากกว่า 19 ปี โดยมีอาจารย์บัวเหมรัมย์และอาจารย์เจ๊ะหว่า เป็นผู้ทำให้เกิดร้องแฉ่งตารีบง และเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาทำรำดนตรีพื้นบ้านร้องแฉ่งตารีบงให้กับ นางลี เขียดเขียว อายุ 60 ปี และนางลี เขียดเขียว อายุ 58 ปี หัวหน้าร้องแฉ่งคณะสองพี่น้อง (ร้องแฉ่งตารีบง) ซึ่งทั้งคู่เป็นพี่น้องร่วมสายเลือดที่มีอุดมการณ์ในการถ่ายทอดและอนุรักษ์วัฒนธรรม ในการเป็นผู้สืบทอดทำรำดนตรีพื้นบ้านต่อจากอาจารย์บัวเหมรัมย์และอาจารย์เจ๊ะหว่า และทั้งคู่ยังเป็นนางรำของคณะอีกด้วย ซึ่งร้องแฉ่งคณะสองพี่น้อง (ร้องแฉ่งตารีบง) มีเพลงที่ใช้ในการแสดงทั้งหมด 40 เพลง นางรำในคณะ 8 คน นักดนตรี 4 คน

ภาพที่ 2 หัวหน้าคณะสองพี่น้อง (ซ้าย) และ นักดนตรีกำลังแนะนำวิธีการเล่นเครื่องดนตรีในแต่ละชิ้น (ขวา)

ที่มา : ยงกฤต สายเนตร

คณะร้องแจ๊สสองพี่น้องหรืออีกชื่อที่ชาวบ้านรู้จักกันในชื่อกันตาลีบง ได้ทำการแสดงเพลงทั้งหมดกว่า 40 บทเพลง ซึ่งในการทำรายงานครั้งนี้สืตได้คัดเลือกมาวิเคราะห์บทเพลง 5 ด้วยกัน เนื่องจากเป็นบทเพลงที่นิยมเล่นทุกครั้งที่มีการแสดง ได้แก่ เพลงภูเก็ต เพลงหาดทรายยาว เพลงรากัน เพลงรักแรก และเพลงอ้อร้อได้ ถ้วย ซึ่งจะประกอบไปด้วยนักดนตรี 5 คน คือคนร้องเพลงและผู้บรรเลงเครื่องดนตรี โดยที่นักดนตรีทั้ง 5 คน จะร้องและสลับกันเล่นเครื่องดนตรีไปมา ได้แก่ ไวโอลิน รำมะนาเล็กและรำมะนาใหญ่ และมีนางรำอีก 3 คน

ภาพที่ 3 นักดนตรี และนางรำ ของคณะสองพี่น้อง กำลังถ่ายทอดเทคนิคในการแสดงให้กับนิสิต

ที่มา : ยงกฤต สายเนตร

ร้องเง้งตามปกติใช้บรรเลงประกอบการแสดงร้องเง้ง แต่ในปัจจุบันโอกาสที่จะแสดงร้องเง้งมีไม่มากนัก ประกอบทั้งผู้เต้นร้องเง้งในปัจจุบันก็ไม่ค่อยมี แต่ดนตรีร้องเง้งยังพอมียู่ ใช้แสดงในงานมงคลต่าง ๆ เพลงที่เล่นประกอบด้วยเพลงพื้นฐานของการเต้นร้องเง้ง เพลงภาษามลายูทั่วไป เพลงไทย สากลที่กำลังเป็นที่นิยม เพลงเต้นช้าเป็ง แม้กระทั่งเพลงไทยเดิม เพลงพื้นฐานของการเต้นร้องเง้ง มีชื่อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น เพลงเล้ง เพลงปูโจ๊ะปีซัง เพลงเมาะอินังชวา เพลงจินตาชาฮยัง เพลงเมาะอินังลามา เพลงอาเนาะดีดี เพลงบุหงารำไป เพลงมาศแมเราะห์ เพลงช้าเป็ง เพลงโยเก็ตร้องเง้ง เพลงซำมาริชำ เพลงบุราคำเปา และเพลงแกแจะอุแด

ดนตรีร้องเง้งประกอบด้วยเครื่องดนตรีหลายอย่าง เช่น เครื่องดนตรีไวโอลิน แบบอย่างตะวันตก ฆ้องแบบเอเชีย เครื่องประกอบจังหวะ รำมะนา บานอ กรือโต๊ะ อันเป็นดนตรีพื้นบ้านไทย และยังแทรกด้วยดนตรีไทยบางชิ้น แสดงถึงการผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมดนตรี โดยไม่มีอุปสรรคทางเชื้อชาติ ศาสนา หรือวัฒนธรรม เป็นศิลปะที่มีคุณค่าทางด้านจิตใจเป็นอย่างยิ่ง

อภิปรายผล

ผู้เขียนสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

1. การศึกษาประวัติความเป็นมาของวงดนตรีร้องเง้ง รวมถึงการรวบรวมและเก็บบันทึกเพลงและการแสดง ดนตรีพื้นบ้านร้องเง้ง ในพื้นที่ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ของคณะร้องเง้งตาลีบ ถือได้ว่าเป็นอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมทางด้านดนตรีและการแสดงท้องถิ่นอย่างหนึ่ง โดยการบันทึกและรวบรวมเป็นเอกสารทางวิชาการที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเป็นงานวิจัย หรือเป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการได้ นอกจากนี้การลงพื้นที่เก็บข้อมูลและบันทึกดนตรีและการแสดงได้สร้างความภูมิใจและความยินดีให้กับผู้ที่อยู่ในคณะร้องเง้งตาลีบ รวมถึงชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในระแวกนั้น ที่ดนตรีและการแสดงของตนเป็นที่ยอมรับ ได้รับการศึกษาและบันทึกไว้ เพื่อเก็บรักษาไว้ โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ซึ่งเป็นนิสิตลงมาเป็นผู้ที่มาศึกษาและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง จึงยิ่งทำให้ชาวคณะรู้สึกว่าการดนตรีและการแสดงของพวกเขาจะไม่สูญหาย

ภาพที่ 4 นิสิตเรียนรู้การรำร้องแก๊งกับคณะสองพี่น้อง
ที่มา : ยงกฤต สายเนตร

2. การบูรณาการสอนรายวิชาดนตรีพื้นบ้านไทย สามารถส่งเสริมให้นิสิตได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจากประสบการณ์ตรง การที่นิสิตได้ลงพื้นที่เรียนรู้จากศิลปินพื้นบ้านซึ่งเป็นเจ้าของของวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยตรง รวมถึงได้ทำงานร่วมกัน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ระหว่างนิสิตกับศิลปินพื้นบ้านในท้องถิ่นและคนในชุมชน เช่น การได้ฝึกหัดเล่นเครื่องดนตรีร้องแก๊ง การได้ฝึกรำไปพร้อมกับนางรำ การได้รับชมการแสดงไปพร้อมกับชาวบ้านที่มาชมการแสดง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันหลังชมการแสดง จากกระบวนการศึกษาตั้งแต่เรียนทางด้านทฤษฎีในห้องเรียน การเตรียมงาน การติดต่อประสานงาน จนถึงการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ล้วนกระตุ้นการเรียนรู้ ทำให้นิสิตได้มีการใช้ความคิด การตระหนักรู้ การคิดวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหา การบูรณาการสอนที่ให้นิสิตได้ออกไปเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านร้องแก๊งครั้งนี้ ส่งผลให้นิสิตมีความสนใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เห็นได้จากการที่นิสิตตั้งใจที่จะเรียนรู้จากศิลปินพื้นบ้าน การวางแผนการดำเนินงาน การแบ่งหน้าที่กันทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เป็นผลจากการที่นิสิตได้เห็นสภาพของศิลปิน สภาพแวดล้อม แตกต่างจากบรรยากาศในห้องเรียนที่นิสิตเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนใจในการเรียน

ในส่วนของศิลปินและชาวบ้านในพื้นที่เองก็เกิดความรู้สึกปิติยินดีที่นิสิตให้ความสำคัญกับดนตรีพื้นบ้านร้องแก๊งที่น้อยคนนักที่จะสนใจ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนและนิสิต ซึ่งทำให้นิสิตเกิดความรักและภาคภูมิใจวัฒนธรรมของตน อันเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคใต้อีกด้วย นอกจากนี้การบูรณาการการสอนในลักษณะดังกล่าวยังเป็นการเรียนรู้เชิงอนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในข้อที่ 4 คือ ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานบำรุง รักษา และพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อมของภาคใต้ตอนล่างให้เกิด คุณค่า มูลค่าเพิ่มแก่การพัฒนาท้องถิ่น ประเทศ และอาเซียน อีกด้วย

ภาพที่ 5 ผู้เขียน นิสิตทุกคน และนักแสดงดนตรีพื้นบ้านร้องแง้ ถ่ายภาพร่วมกัน
ที่มา : ยงกฤต สายเนตร

ข้อเสนอแนะ

การบูรณาการสอนร่วมกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นในการศึกษาคั้งนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาสำหรับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตและเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น อาหาร ประเพณี วิถีชีวิต เป็นต้น นอกจากนี้ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

รายการอ้างอิง

- งามพิศ สัตย์สงวน. 2535. *การวิจัยทางมานุษยวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจ้าพระยาการพิมพ์.
- ปัญญา รุ่งเรือง. 2546. *ระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา*. เอกสารคำสอนรายวิชาพื้นฐานงานวิจัยทางด้านดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปัญญา รุ่งเรือง. 2546. *หลักวิชามานุษยวิทยา*. ม.ป.ท. เอกสารคำสอน รายวิชาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรีชาติพันธุ์วิทยา ภาควิชาศิลปนิเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประภาส ขวัญประดับ. 2540. *ร้องแง้: របាំและดนตรีพื้นบ้านภาคใต้ของไทย*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรางค์ จันทวานิช. 2547. *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.